

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te LEBBEKE**

---

|                                            |                                                                        |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                             | basisonderwijs                                                         |
| Instellingsnummer                          | 23093                                                                  |
| Instelling                                 | Vrije Basisschool                                                      |
| Directeur                                  | JAN LUYTEN - LUDWIG PISSENS - BART HIEL                                |
| Adres                                      | Brusselsesteenweg 43 - 9280 LEBBEKE                                    |
| Telefoon                                   | 052-41.14.18                                                           |
| Fax                                        | 052-41.49.76                                                           |
| E-mail                                     | info@vbslebbeke.be                                                     |
| Website                                    | www.vbslebbeke.com                                                     |
| Bestuur van de instelling                  | VZW Vrij Basisonderwijs Dender Noord                                   |
| Adres                                      | Laurierstraat 26 - 9280 LEBBEKE                                        |
| Scholengemeenschap                         | Vrije Basisscholen Dender-Noord                                        |
| Adres                                      | Laurierstraat 26 - 9280 LEBBEKE                                        |
| CLB                                        | Vrij CLB Waas en Dender                                                |
| Adres                                      | Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS                                     |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek          | 22-04-2014; 23-04-2014; 24-04-2014; 25-04-2014; 28-04-2014; 29-04-2014 |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek      | 29-04-2014                                                             |
| Datum bespreking verslag met de instelling | 21-05-2014                                                             |
| Samenstelling inspectieteam                |                                                                        |
| Inspecteur-verslaggever                    | Guy DE ROOVER                                                          |
| Teamleden                                  | Johan KETS                                                             |

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                                | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                                           | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                                    | <b>7</b>  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....                                                       | 7         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                              | 7         |
| <b>3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....</b>                                      | <b>8</b>  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                            | 8         |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                        | 8         |
| 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands .....                                                           | 8         |
| 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie .....                                                     | 8         |
| 3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie .....               | 8         |
| 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands .....                                                            | 11        |
| 3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....                                                               | 13        |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en<br>hygiëne'?..... | 15        |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....                                   | 15        |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                           | 16        |
| <b>4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                                 | <b>17</b> |
| 4.1 Sociale en emotionele begeleiding.....                                                           | 17        |
| 4.2 Evaluatiepraktijk .....                                                                          | 18        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....</b>                                                         | <b>20</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....</b>                                                     | <b>23</b> |
| 6.1 Wat doet de school goed?.....                                                                    | 23        |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                              | 23        |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren?.....                                                              | 23        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                                           | <b>24</b> |
| <b>8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....</b>                                      | <b>24</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.  
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool met instellingsnummer 23093 ligt in het centrum van Lebbeke en heeft een samenwerkingsverband met een school van hetzelfde schoolbestuur. Administratief vormen ze twee afzonderlijke scholen verdeeld over in totaal drie vestigingsplaatsen. De twee scholen profileren zich echter als één pedagogisch geheel waarbij drie directeurs gezamenlijk de leiding nemen. Uit het goedgekeurde bouwdoossier blijkt dat de school op korte termijn start met de realisatie van een nieuwbouw waardoor de twee vestigingsplaatsen van het centrum op één site komen te liggen. Onderwijskundig profileert de school zich als een zorgzame, open school. Een geëngageerd leerkrachtenteam spant zich ernstig in om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

De inspectie beoordeelde in de kleuterafdeling de inspanningsverplichting van de school voor Nederlands en wereldoriëntatie. In de lagere afdeling beoordeelde ze de resultaatsverplichting voor Nederlands en wiskunde. Daarnaast onderzocht ze de aspecten van de kwaliteit van de socio-emotionele begeleiding, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid. De inspectie controleerde eveneens of de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en aan de regelgeving.

Het erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling toont aan dat de school voor de onderzochte leergebieden in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen nastreeft. Het team maakt gebruik van het werkplan van de onderwijskoepel en een digitaal werkinstrument om het aanbod te plannen en te verantwoorden. De leerkrachten tonen aan dat de diverse domeinen van Nederlands en wereldoriëntatie voldoende en geïntegreerd aan bod komen in een thematische aanpak. Ze gaan hierbij leerplandoelgericht te werk en waarborgen de horizontale samenhang maar worstelen nog met het registreren van leerdoelen in hun planningsdocumenten. Er zijn nog geen duidelijke schoolafspraken om kritisch en selectief leerplandoelen te kiezen in functie van een volledig en gradueel onderwijsaanbod. De leerkrachten beschikken over een inventaris van onder meer vaardigheden, begrippen, leermiddelen en thema's per klas. Dit is een degelijke aanzet om verdere afspraken te maken over de verticale samenhang doorheen de kleuterafdeling. Het team nam een aanzet om te zorgen voor een graduele woordenschatuitbreiding. De leerkrachten creëren stimulerende leeromgevingen waarin ze de kleuters uitdagen tot actief en zelfsturend leren in betekenisvolle en levensnabije activiteiten. De verzorgde klasinrichtingen en -hoeken getuigen van voldoende kansen tot exploreren en experimenteren. Het klasbeeld getuigt van de aandacht om kleuters hun taalvaardigheid en hun sociale, denk- en zintuigelijke ontwikkeling te stimuleren. De kleuterafdeling beschikt over voldoende speel- en ontwikkelingsmaterialen. De leerkrachten hebben een brede beeldvorming van de verschillende ontwikkelingsaspecten bij de kleuters door middel van een uitgebreid observatie- en registratie-instrument. Ze verzekeren een goede preventieve basiszorg. Voor kleuters met een verhoogde zorg verleent het zorgteam de nodige ondersteuning. De overlegmomenten en initiatieven van de derde kleuterklas met het eerste leerjaar bevorderen een vlotte integratie tussen beide onderwijsniveaus.

De lagere afdeling biedt de nodige garanties dat ze de eindtermen voor Nederlands met haar leerlingen bereikt. De leerkrachten vertrouwen vooral op een onderwijsleerpakket voor de realisatie van het leerplan. De beschikbare outputgegevens wijzen op voldoende leerprestaties van de leerlingen. Er is binnen het leergebied een vrij evenwichtig aanbod tussen en binnen de leerdomeinen met de nodige aandacht voor de graduele opbouw. Toch is het aangewezen om de dagelijkse taalactiviteiten doelgerichter te plannen met een duidelijke selectie van leerplandoelen. De meeste klassen getuigen van een krachtige leeromgeving waarin de leerlingen degelijke kansen krijgen tot actief leren en hun schriftelijke en mondelinge taalvaardigheid kunnen aanscherpen. Het team streeft naar het voeren van een outputbeleid binnen de kwaliteitszorg. Het analyseert de leerresultaten van externe toetsen en tests en stuurt voor lezen en spelling haar pedagogisch-didactische aanpak bij. De leerkrachten leveren degelijke inspanningen om een goede preventieve basiszorg te realiseren. Het is een uitdaging voor het team om de differentiatie nog verder uit te bouwen door meer rekening te houden met het verwachte beheersingsniveau uit het leerplan Nederlands.

Het erkenningsonderzoek in de lagere afdeling wijst uit dat de school voor het leergebied wiskunde met de leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereikt. De school toont met diverse outputgegevens aan dat ze de leerplandoelen voor wiskunde realiseert door gebruik te maken van een onderwijsleerpakket. Het team verzekert voor het leergebied een graduele opbouw en een volledig en evenwichtig aanbod. De uitwerking van een leerlijn voor klokkezen en de implementatie van referentiematen voor meten getuigen van de zin voor verticale samenhang binnen wiskunde. De leerkrachten beschikken over de nodige concrete gebruiksmaterialen om actief en zelfsturend wiskundeonderwijs mogelijk te maken. Via een systematische evaluatie van de leervorderingen voor de verschillende domeinen behouden de leerkrachten een goed zicht op de individuele remediëringssnoden. Het team onderneemt binnen de zorgwerking heel wat initiatieven om vooral de technische rekenvaardigheden van de leerlingen te verhogen. Voor enkele leerlingen met specifieke noden voorzien de leerkrachten een individueel begeleidingsplan en wiskundige leerinhouden op maat. Hierover wordt passend gecommuniceerd met de ouders. Differentiatie binnen de gewone zorgbrede werking heeft nog groeikansen.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school de socio-emotionele begeleiding hoog in het vaandel draagt. De manier waarop het team de relationele vorming doelgericht en doeltreffend aanpakt is een voorbeeld van goede praktijk. De open en veilige schoolcultuur bevordert dit proces. Er is een planmatige en geïntegreerde aanpak met veel zin voor verticale en horizontale samenhang. Interne en externe professionalisering dragen bij tot de sterke uitwerking van dit onderwijsproces. De school heeft de nodige aandacht om de dynamisch-affectieve ontwikkeling van de kinderen passend te evalueren en erover te rapporteren.

Om de gelijkgerichte aanpak binnen de evaluatiepraktijk te stimuleren beschikt het team over een visietekst met aandachtspunten/criteria en een inventaris van evaluatievormen. De mate waarin het team de evaluaties aanwendt om op schoolniveau het pedagogisch-didactisch handelen bij te sturen, is groeiende. Individuele evaluaties zorgen voor een brede beeldvorming en ondersteunen in beide niveaus een remediërende zorgwerking. De rapportering over de evaluaties in de lagere afdeling is nog weinig doelgericht.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de school kan rekenen op een gedeeld leiderschap waarin verschillende teamleden verantwoordelijkheid opnemen voor een deel van het schoolbeleid. Een sterke schoolorganisatie, diverse visieteksten en een transparante beleidsvoering geven richting aan de schoolontwikkeling. De groepsdynamiek en de gezamenlijke doelgerichtheid bij de uitbouw van kwaliteitsvol onderwijs zijn opvallend. De leerkrachten voelen zich betrokken bij de besluitvorming. De school neemt verschillende initiatieven die wijzen op een groeiende aandacht voor interne kwaliteitszorg. Sturing, coaching en opvolging van afspraken en effecten tot op de klasvloer blijven noodzakelijk om gestelde doelen duurzaam in de schoolwerking te verankeren.

De controle op de erkenningsvoorwaarde omtrent woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies. Het inspectieteam houdt hierbij rekening met de aanvang op korte termijn van de werken voor een nieuw schoolgebouw. De school krijgt een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden maar dient een aantal maatregelen te nemen om enkele inbreuken tegen de regelgeving weg te werken. De inspectie besluit haar erkenningsonderzoek betreffende de onderwijsdoelstellingen met een gunstig advies in zowel de lagere als de kleuterafdeling.

De onderwijsinspectie waardeert de inspanningen van alle schoolbetrokkenen en wenst het schoolteam alle succes toe om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus**

#### **Kleuteronderwijs - Leergebieden**

Nederlands  
wereldoriëntatie

#### **Lager onderwijs - Leergebieden**

Nederlands  
wiskunde

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Onderwijs - Begeleiding**

Sociale en emotionele begeleiding

#### **Onderwijs - Evaluatie**

Evaluatiepraktijk

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

###### 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De leerkrachten leveren inspanningen om doelgericht te werken en de leerplannen toe te passen. De leerkrachten creëren een krachtige leeromgeving met een geïntegreerd en evenwichtig aanbod en zinvolle materialen om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. De teamleden zijn attent voor de talige ontwikkelingsevolutie van de kleuters.

###### 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De leerkrachten leveren inspanningen om doelgericht te werken en het leerplan wereldoriëntatie toe te passen. De speelleerplekken bieden voldoende kansen tot experimenteren, tot onderzoeken en tot exploreren. De kleuters krijgen kansen tot actief en zelfsturend leren in een krachtige leeromgeving. De leerkrachten beschikken over de nodige zinvolle, ondersteunende materialen om activerende en gevarieerde werk- en organisatievormen te creëren.

###### 3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

**Curriculum**  
**Onderwijsaanbod**  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Evenwichtig en volledig*  
*Samenhang*  
*Brede harmonische vorming*  
*Actief leren*

De kleuterafdeling beschikt over voldoende outputgegevens waaruit blijkt dat ze de decretale ontwikkelingsdoelen nastreeft en inspanningen levert om de leerplannen Nederlands en wereldoriëntatie toe te passen.

De leerkrachten maken gebruik van het werkplan van de onderwijskoepel en een digitaal zoekinstrument met ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen om de activiteiten te verantwoorden. Ook het kindvolgsysteem is gericht op de harmonische ontwikkeling van de kleuters. Het team streeft naar een evenwichtig aanbod met voldoende aandacht voor alle domeinen van Nederlands en wereldoriëntatie.

De persoonlijke planningsdocumenten getuigen nog te weinig van een doordachte selectie van na te streven doelen. Het team heeft nog geen duidelijke afspraken gemaakt over het kritisch en efficiënt selecteren van doelen in functie van een volledig en gradueel aanbod op schoolniveau. Er werd nog niet gereflecteerd over eventuele hiaten of een storend overaanbod van leerplandoelen en didactische werkvormen.

Het ontbreekt momenteel nog aan duidelijke afspraken op schoolniveau om de verticale samenhang doorheen de kleuterafdeling te garanderen. Hierdoor is er nog te weinig gradatie voor sommige onderwijskundige doelen, middelen en inhouden. De leerkrachten hebben enkel intuïtief zicht op inhouden en doelen van de leeractiviteiten en belangstellingsthema's uit voorgaande of volgende leeftijdsgroepen. Dat geldt eveneens voor concrete inhouden en doelen bij leeruitstappen, maar hier vormt de uitwerking van een omgevingsboek een



eerste aanzet. Er is overleg tussen de parallelleerkrachten over de aan te brengen leerinhouden.

De bundel 'verticale samenhang' inventariseert op klasniveau de didactische hulpmiddelen, materialen en begrippen. Dit instrument vormt, samen met een aantal ontwikkelde hoekenfiches, een goed begin om de graduele opbouw van doelen, inhouden en middelen verder uit te werken.

Het klasbeeld, de klasinrichting en de speelleerplekken getuigen van de ruime mogelijkheden voor kleuters om te experimenteren, te exploreren en te onderzoeken. Alle leerkrachten spannen zich ernstig in om een gestructureerde leeromgeving te creëren die gericht is op de brede vorming van de kleuters. In alle klassen krijgen de kinderen kansen tot actief en zelfsturend leren in uitdagende ervaringssituaties.

Het team van de kleuterafdeling schept heel wat kansen om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Hierbij heeft het aandacht voor zowel de visuele als de auditieve taalontwikkeling door middel van de nodige hoekenverrijking en diverse functionele luister-, spreek- en schrijfhoeken.

Het geïntegreerd thematisch aanbod sluit goed aan bij de leefwereld van de kinderen. De klasbeelden getuigen van de actuele belangstellingsthema's, onder meer door middel van de invulling van de boekenhoek in functie van het actuele thema.

In heel wat klassen is er voldoende aandacht voor een gevarieerd en uitnodigend boekenaanbod. In enkele klassen is dit veeleer beperkt.

Recent nam het team het initiatief om voor diverse vaste belangstellingsthema's de dominante woordenschat per klas te inventariseren en zo gradatie en variatie van begrippen te garanderen. Dit instrumentarium is nog in volle ontwikkeling.

**Curriculum**  
**Onderwijsorganisatie**  
*Klasmanagement*

De overlegmomenten tussen de kleuterafdeling en het eerste leerjaar dragen bij tot een vlotte overstap van de kleuter- naar de lagere afdeling. De gezamenlijke activiteiten, een aantal afspraken en een betere afstemming op elkaars didactische aanpak bevordert de integratie tussen de beide niveaus.

Alle leerkrachten hanteren een begeleidingsstijl die gericht is op het stimuleren van de kleuters.

**Materieel beheer**  
**Uitrusting**  
*Ontwikkelingsmaterialen*

De kleuterafdeling beschikt over voldoende ondersteunend materiaal. De inrichting van de klassen biedt degelijke kansen voor de zintuiglijke, denk- en taalontwikkeling van de kleuters. De speelleerplekken nodigen uit tot taalexpressie.

Materialen om de zelfsturing te ontwikkelen zijn in de meeste klassen aanwezig.

Het is een uitdaging voor het team om kritisch te reflecteren over sommige ontwikkelingsmaterialen aan de klaswand op het vlak van de didactische en werkelijkheidswaarde.

|                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Kindvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | De kleuterafdeling beschikt over een brede beeldvorming door middel van de resultaten van tests, overgangsgesprekken, observatiemomenten voor de verschillende ontwikkelingsaspecten, klasscreenings en klasspecifieke evaluaties zoals puzzelkaarten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                | De observatie- en registratie-instrumenten zijn gericht op de evolutie en evaluatie van de diverse ontwikkelingsaspecten. De resultaten van de gestandaardiseerde toetsen worden gebruikt bij overgangsgesprekken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Rapporteringspraktijk</b><br><i>Interne en externe</i><br><i>communicatie</i>                                           | De kleuterafdeling maakt gebruik van verschillende kanalen om de ouders te informeren over de school- en klaspraktijk en de individuele vorderingen van de kleuters: nieuwsbrieven, Facebook, een heen- en weerschriftje, oudercontacten,...                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Leerbegeleiding</b><br><i>Beeldvorming</i><br><i>Zorg</i>                                                             | Met behulp van observatielijsten uit een digitaal zorgsysteem registreren de leerkrachten de vorderingen van de kleuters voor een aantal ontwikkelingsaspecten binnen de denk- en taalontwikkeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                | <p>Alle leerkrachten zijn bezorgd en spannen zich in om, in opvolging van de zorgvisie van de school, een goede preventieve basiszorg te realiseren. Toch is het nog sterk leerkrachtafhankelijk in welke mate de differentiatie doelgericht wordt toegepast.</p> <p>De verslagen over de binnenklasdifferentiatie, de observaties, de gebruikte materialen voor individuele zorginterventies, e.a. dragen bij tot de communicatie tussen de begeleidende zorgleerkracht en de groepsleerkracht.</p> <p>Een aantal zorgoverlegmomenten resulteren nog te weinig in het formuleren van concrete acties om verhoogde zorginterventies vorm te geven.</p> <p>De informatie uit de genormeerde testen en de bijhorende foutenanalyses leveren een bijdrage tot een brede beeldvorming over de ontwikkeling van de kleuters.</p> <p>Met behulp van zorgfiches screenen de leerkrachten enkele kleuters met specifieke en/of verhoogde noden op hun ontwikkelingsniveau en houden hierbij rekening met de verwachtingen van het leerplan.</p> <p>De initiatieven tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar om de zorgwerking van beide niveaus op elkaar af te stemmen, bevorderen de leerbegeleiding bij de aanvang van de lagere afdeling.</p> |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Sociale en emotionele begeleiding</b><br><i>School- en klasklimaat</i>                                                | In alle klassen heerst een veilig en stimulerend leer- en leefklimaat. De leerkrachten zijn gericht op het geven van positieve mondelinge feedback.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Professionalisering</b><br><b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Interne expertise</i><br><i>Nascholingen</i>                              | Het team neemt deel aan diverse professionaliseringsinitiatieven. De mate waarin individuele leerkrachten gebruik maken van nascholingsmogelijkheden, is sterk verschillend.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Kwaliteitszorg</b>                                                                                                                          | <p>De werkgroep taalvaardigheid &amp; anderstalige nieuwkomers draagt bij tot de interne deskundigheidsbevordering in functie van de taalactivering van kleuters.</p> <p>Er wordt intern nagedacht over de gradatie van streefwoordenschat. Het team deed hiertoe recent al een eerste aanzet door middel van het inventariseren van taalvaardigheidsinitiatieven en begrippen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

### 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

#### Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De kwaliteitsvolle onderwijspraktijk blijkt uit het doelgerichte, evenwichtige en volledige aanbod voor de verschillende domeinen van het leergebied. De evaluatie verloopt voldoende doelgericht en efficiënt. De leerlingen krijgen de nodige kansen tot actief leren in een stimulerende leeromgeving.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | De lagere afdeling beschikt over voldoende valide outputgegevens waarmee ze kan aantonen dat de eindtermen bereikt worden: onder meer de resultaten van externe toetsen, gestandaardiseerde tests, methode- en eigen toetsen, het leerlingvolgsysteem, de resultaten van het vervolgonderwijs. |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Referentiekader</i>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Planning</i>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Samenhang</i>                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | De leerkrachten vertrouwen op een onderwijsleerpakket om een evenwichtig en gegradueerd aanbod voor Nederlands te garanderen en het leerplan toe te passen.                                                                                                                                    |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Voor de domeinen lezen en schrijven (spelling) werkte het team een schoolspecifieke leerlijn uit naar aanleiding van de resultaten van externe toetsen.

De individuele planningsdocumenten getuigen van de nodige aandacht voor verticale samenhang. De leergebiedoverschrijdende eindtermen komen vaak en geïntegreerd aan bod in de lessen Nederlands.

Uit de planningsdocumenten blijkt dat de leerkrachten verwijzen naar te bereiken leerplandoelen. Het is nog een werkpunt voor de teamleden om bij de planning selectiever en kritischer leerplandoelen te kiezen.

In de meeste klassen krijgen de leerlingen de nodige kansen tot actief en zelfsturend leren door middel van interactieve werkvormen. In enkele klassen is de didactische aanpak van de leerkracht eerder sturend.

Bibliotheekbezoek, deelname aan de jeugdboekenweek en de gedichtendag en enkele taalculturele activiteiten wijzen op de inspanningen voor levendig taalonderwijs.

Opvallend zijn de realistische, creatieve schrijfopdrachten in een aantal klassen.

Er is een schoolafpraak om bij de aanvang van de activiteit het lesdoel te expliciteren en op het einde van de les te reflecteren over het verloop van het leerproces.

|                             |                                                                                                                          |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>           | De lagere afdeling voorziet in voldoende onderwijstijd voor het leergebied.                                              |
| <b>Onderwijsorganisatie</b> |                                                                                                                          |
| <i>Klasmanagement</i>       | Verschillende alternatieve werkvormen zoals het ralflezen en het niveaulezen zijn geïmplementeerd in het taalonderricht. |
| <i>Onderwijstijd</i>        | De leerkrachten organiseren regelmatig klasoverschrijdende leeractiviteiten in functie van differentiatie.               |

**Materieel beheer**  
**Uitrusting**  
*Leermiddelen*

In sommige klassen is er een opvallend sterke aandacht voor een gevarieerd en uitnodigend aanbod van degelijke jeugdliteratuur met zowel fictionele als non-fictionele literatuur.

De klassen beschikken over de nodige leermiddelen om het taalvaardigheidsonderwijs vorm te geven. De multimediamiddelen die in de klas aanwezig zijn, vormen een meerwaarde voor het mondeling en schriftelijk taalgebruik.

**Evaluatie**  
**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Kindvolgsysteem*  
*Leerlingvolgsysteem*  
*Gericht op bijsturing*

De teamleden evalueren de meetbare aspecten van taal met methodegebonden toetsen en gestandaardiseerde tests van het leerlingenvolgsysteem. De leerkrachten maken hierbij indien nodig foutenanalyses.

Het is leerkrachtafhankelijk in welke mate de minder meetbare taaldomeinen zoals spreken, luisteren, creatief schrijven en aspecten van taalbeschouwing doelgericht geëvalueerd worden.

**Evaluatie**  
**Rapporteringspraktijk**  
*Evenwichtig en volledig*

Doelgerichte rapportering en ontwikkelingsgerichte feedback naar aanleiding van evaluaties, oefeningen en opdrachten zijn sterk leerkrachtafhankelijk.

**Begeleiding**  
**Leerbegeleiding**  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

De groepsleerkrachten kunnen rekenen op sterke en professionele ondersteuning vanuit het zorgteam om de preventieve basiszorg te realiseren en uit te bouwen.

De leerkrachten streven naar een doordachte aanpak van de preventieve basiszorg. Differentiatie is vooral gericht op tempodifferentiatie en verlengde instructie. Hiertoe leveren de leerkrachten de nodige inspanningen door het maken van extra werkbundels bovenop het aanbod van de methode. Ze gebruiken eveneens de differentiatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket. Hier liggen nog kansen om de curriculumdifferentiatie uit te bouwen door meer rekening te houden met het beheersingsniveau zoals het leerplan Nederlands aangeeft.

Er is een brede beeldvorming van de leerlingen in het leerlingendossier. Alle leerkrachten maken oordeelkundig gebruik van de instrumenten uit het leerlingvolgsysteem om doelgerichte foutenanalyses te maken en de resultaten ervan te gebruiken in de klasorganisatie.

Voor sommige leerlingen voorzien de leerkrachten sticordmaatregelen.

**Begeleiding**  
**Sociale en emotionele begeleiding**  
*School- en klasklimaat*

Er is een positief leer- en leefklimaat in een gestructureerde en stimulerende leeromgeving waarin de leerlingen uitdagende kansen krijgen om leerinhouden te verwerven. Zelfsturende en interactieve werkvormen krijgen in de meeste klassen de nodige aandacht.

**Professionalisering**  
**Deskundigheidsbevordering**  
*Interne expertise*

Parallele leerkrachten werken nauw samen om leerinhouden en klasspecifieke organisaties te plannen en te realiseren.

De leerkrachten waarderen in sterke mate de schoolinterne ondersteuning van het zorgteam om de preventieve en de verhoogde zorgwerking te realiseren.

Taalwerkgroepen bevorderen de interne professionalisering.

Het team investeerde de laatste jaren sterk in de professionalisering in functie van de zorgverbreding. De aandacht voor beterbegaaftde leerlingen is groeiende.

**Kwaliteitszorg** De school neemt deel aan de externe toetsen van de onderwijskoepel voor het vierde en het zesde leerjaar. Daarnaast maakt de lagere afdeling gebruik van gestandaardiseerde tests voor taaldomeinen.  
De school streeft naar het voeren van een outputbeleid door de resultaten van externe toetsen en tests te analyseren, te bespreken op een personeelsvergadering en te zoeken naar oorzaken waarom de school voor sommige taalaspecten minder scoort dan de referentiegroep. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van een leerlijn voor lezen en bijsturingen in de pedagogisch-didactische aanpak voor spelling. Een werkgroep stuurt deze werkwijze aan.

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

#### Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De school voorziet in een gradueel, volledig en evenwichtig aanbod. Ze evalueert in voldoende mate en doelgericht de prestaties en de vorderingen van de leerlingen voor de verschillende domeinen van wiskunde. De leerlingen krijgen degelijke kansen tot actief leren in een krachtige leeromgeving. Opvallend zijn de inspanningen om voor een beperkt aantal leerlingen met specifieke noden onderwijs op maat te voorzien.

|                                  |                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | Uit diverse outputgegevens zoals de resultaten van de externe toetsen van de    |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           | onderwijskoepel, de resultaten van het vervolgonderwijs, de methode- en eigen   |
| <i>Referentiekader</i>           | toetsen en het leerlingvolgsysteem blijkt het bereiken van de eindtermen.       |
| <i>Planning</i>                  |                                                                                 |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   | De leerkrachten vertrouwen op een onderwijsleerpakket om een evenwichtig,       |
| <i>Samenhang</i>                 | volledig en gegradueerd aanbod voor wiskunde te garanderen en het leerplan toe  |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | te passen. De leerkrachten gaan kritisch om met het gebruik van het leerpakket. |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                                 |

De planningsdocumenten wijzen op de aandacht voor het toepassen van de verwachtingen van het leerplan maar er zijn nog geen duidelijke schoolafspraken over het kritisch selecteren van leerplandoelen in functie van het vermijden van hiaten of storend overaanbod van leerinhouden.

Het valt op dat de meeste leerkrachten veel aandacht schenken aan actief en zelfsturend leren, aan handelend rekenen en aan het verwoorden van de oplossingsstrategie. In een beperkt aantal klassen is de didactische aanpak veeleer sturend en directief.

De leerkrachten maakten afspraken om de verticale samenhang van referentiematen voor meten te bewaken en deze didactische middelen concreet in het klasbeeld aan te brengen. Ook voor kloklezen werd op schoolniveau een leerlijn uitgewerkt.

Het team legt sterk de nadruk op het automatiseren van rekenkundige vaardigheden maar vertoont eveneens de nodige aandacht voor het aanleren van probleemoplossende vaardigheden. Levensecht, werkelijkheidsgericht wiskundeonderwijs verschilt van leerkracht tot leerkracht. Uit geobserveerde activiteiten blijkt dat de meeste teamleden oog hebben voor het aanbieden van wiskundige problemen vanuit realistische contexten.

|                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b><br><b>Onderwijsorganisatie</b><br><i>Onderwijstijd</i><br><i>Klasmanagement</i>                                                  | De lagere afdeling voorziet voor dit leergebied voldoende onderwijstijd.<br>Gevarieerde werkvormen en extra begeleiding door de ondersteuners leiden tot een efficiënte klasorganisatie.<br>Het team van de lagere afdeling past, waar het kan of wenselijk is, de onderwijsorganisatie aan door onder meer een klasoverschrijdende werking.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen</i>                                                                                | De school benut de beschikbare informatie- en communicatiemiddelen op een geïntegreerde en ondersteunende wijze in de wiskundelessen.<br>De visueel voorgestelde leerstrategieën aan de klaswanden ondersteunen het wiskunde-onderricht.<br>De leerkrachten beschikken over voldoende materialen om het wiskundig handelen en denken te stimuleren. Het team hanteert zinvolle, werkelijkheidsgerichte leermiddelen zoals referentiematen voor meten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | De leerkrachten gebruiken methode- en eigen toetsen, gestandaardiseerde tests en externe toetsen van de onderwijskoepel om de vorderingen van de leerlingen voor het leergebied in kaart te brengen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Rapporteringspraktijk</b><br><i>Interne en externe</i><br><i>communicatie</i><br><i>Evenwichtig en volledig</i>             | Een doelgerichte rapportering over de leerresultaten van de leerlingen voor de wiskundedomeinen heeft nog ruime groeikansen. De rapporten vermelden een globaal cijfer voor elk van de domeinen van wiskunde maar dit blijft toch minimaal. Een appreciatie of verduidelijking geeft in de meeste klassen iets meer uitleg, maar dit blijft toch minimaal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Leerbegeleiding</b><br><i>Beeldvorming</i><br><i>Zorg</i>                                                                 | De leerbegeleiding voor wiskunde verloopt doorgaans doordacht. Door de goede basisaanpak met veel aandacht voor begrippen en talige aspecten binnen wiskunde, creëren leerkrachten een goede beginsituatie voor een doelgerichte leerbegeleiding.<br>Alle leerkrachten zijn alert voor signalen van leerlingen met wiskundige leermoeilijkheden. Ze vertonen oprechte bekommernis om zorgkinderen extra ondersteuning te geven. De interne differentiatie bestaat vooral uit tempodifferentiatie en het verstrekken van verlengde instructie.<br>Alle leerkrachten maken oordeelkundig gebruik van de instrumenten uit het leerlingvolgsysteem en het onderwijsleerpakket om doelgerichte foutenanalyses te maken en de resultaten ervan te gebruiken in de klasorganisatie. Deze zijn richtinggevend voor onder meer het toepassen van sticordimaatregelen en/of het remediëren van wiskundige problemen bij leerlingen.<br>Voor een beperkt aantal leerlingen voorziet het team in het opzetten van curriculumdifferentiatie en het uittekenen van een individueel leertraject. Het zorgteam geeft hierbij de nodige ondersteuning op zowel school-, leerkracht- als leerlingenniveau.<br>De mate waarin de multidisciplinaire overlegmomenten bijdragen tot het opzetten van concrete acties vanuit een specifieke zorgvraag voor wiskunde heeft nog groeimarge. |
| <b>Begeleiding</b><br><b>Sociale en emotionele begeleiding</b><br><i>School- en klasklimaat</i>                                                    | Er heerst in de school en de klassen een positief leer- en leefklimaat met stimulerende en goed gestructureerde leeromgevingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

**Professionalisering**  
**Deskundigheidsbevordering**  
*Interne expertise*  
*Nascholingen*

Werkgroepen ad hoc, zoals de werkgroep kloklezen, sturen de pedagogisch-didactische aanpak aan om de verticale samenhang en de graduele opbouw voor het wiskunde-onderricht te optimaliseren. Dit leidt tot doelgerichte en efficiënte ingrepen om de leerresultaten te verbeteren.

**Kwaliteitszorg**

De school evolueert naar het voeren van een outputbeleid door de resultaten van de externe toetsen van de koepel te analyseren, te bespreken op een personeelsvergadering en te zoeken naar oorzaken waarom de school voor sommige onderdelen van wiskunde minder goed scoort. Deze manier van werken heeft onder meer geleid tot het ontwikkelen van een leerlijn voor kloklezen en het invoeren van een referentiekader voor meten. Deze aanpak is een voorbeeld van goede praktijk en kan een hefboom zijn om ook andere wiskunde-onderdelen gericht en efficiënt aan te pakken.

### **3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Ze maakt gebruik van de analyses van deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van de personeelsleden. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor mogelijke veiligheidsproblemen. De uitwerking van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan is concreet en realistisch. Het aankoop- en indienststellingsbeleid is nog aan verdere uitwerking toe.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Bij haar oordeel hield de inspectie rekening met het bouwdoossier dat de school voorlegde. Ze rekent op het beleidsvoerend vermogen van de school om de kwaliteit voor deze erkenningsvoorwaarde consequent te bewaken en de resterende aandachtspunten weg te werken.

### **3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarde</b>                                                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                         |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                | neen |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                          | ja   |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                           | neen |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal | ja   |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                    | ja   |
| • het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden                                                                                                                                                                        | ja   |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend                                                                                                                                                                                                  | ja   |
| • de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift                                                                                                                           | ja   |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                     | ja   |
| • de afspraken in verband met onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                | ja   |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                              | ja   |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten                                                                                                                                                                                                      | ja   |
| • de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                      | neen |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                           | ja   |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                 | ja   |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                   | ja   |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                 | ja   |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                 | ja   |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                              | ja   |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                           | ja   |
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                     | ja   |
| <b>Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)</b>                                                                                 | ja   |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)</b>                                                                                                | ja   |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)</b>                                                              | ja   |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                    | ja   |
| <b>Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                        | ja   |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                             | ja   |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                                                                                                        | neen |
| <b>Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                                                                            | neen |



## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Sociale en emotionele begeleiding

**Doelgerichtheid** De school draagt de dynamisch-affectieve vorming van kinderen hoog in het vaandel en levert hiertoe vele doelgerichte inspanningen. De kwaliteitsvolle uitbouw van dit proces ontstond vanuit een scherp aangevoelde nood in het dagelijkse schoolgebeuren. De school ontwikkelde een visietekst die gebaseerd is op de uitgangspunten van het pedagogisch project. Het team koppelt prioriteiten, geoperationaliseerde doelen en een hele reeks acties aan de uitgezette schoolvisie. Een hele waaier van initiatieven in zowel de kleuter- als de lagere afdeling dragen bij tot de relationele vorming van de kinderen en bevorderen een veilig en stimulerend leer- en leefklimaat.

Op schoolniveau werd een leerlijn uitgetekend in welke leerjaren de verschillende pijlers van de relationele vorming doelgericht aan bod moeten komen. Alle klassen/leerjaren beschikken over een jaarplan met acties om deze doelen geïntegreerd na te streven. Deze werkwijze en planningen dragen bij tot de nodige verticale samenhang en graduele opbouw van dit onderwijsleerproces.

Om een doel- en gelijkgerichte aanpak van dit onderwijsproces te verzekeren, koos het team voor een gezamenlijke en uitgebreide deskundigheidsbevordering. Het protocol tegen pesten, de rouwkoffer, ed. getuigen van een grondige en doordachte aanpak met aandacht voor zowel preventie als remediëring.

**Ondersteuning** Het team laat zich inspireren door een conceptdocument van de onderwijskoepel met didactische tips en suggesties om de aanpak van relationele vorming te concretiseren. De school houdt hierbij rekening met de eindtermen sociale vaardigheden.

Een specifieke werkgroep stuurt de interne professionalisering doelgericht en planmatig aan. Verslagen van de samenkomsten zorgen voor een degelijke informatiedoorstroming naar de andere teamleden en bevorderen een gelijkgerichte aanpak.

Indien nodig en wenselijk doet het team beroep op externe expertise en betreft ze de ouders om gepaste begeleiding mogelijk te maken. De groepsleerkrachten ervaren een sterke ondersteuning door de zorgteamleden om de socio-emotionele begeleiding te realiseren.

**Doeltreffendheid** Een open, veilige en respectvolle schoolcultuur bevordert de kwaliteitsvolle uitbouw van dit proces. De socio-emotionele begeleiding op deze school is een voorbeeld van goede praktijk.

De leerkrachten ervaren dat de structurele aanpak van de socio-emotionele begeleiding (openluchtklassen, leerlingenraad, sociogrammen, toonmomenten, MEGA-project (Mijn Eigen Goede Antwoord project), de organisatie van de stille ruimte, de acties tegen pesten, enz.) zijn vruchten afwerpt.

De leerkrachten gaan vooral op het niveau van individuele leerlingen en/of leerlingengroep na of de ondernomen acties voldoende doeltreffend zijn. Tijdens zorgoverlegmomenten bespreken de leerkrachten de effecten van de individuele zorgacties op het vlak van sociale en emotionele begeleiding. Op schoolniveau heeft het team eerder impliciet aandacht voor de resultaten van de interventies.

Oudercontacten, evaluatiebladen en rapportjes zijn voorbeelden van communicatiemiddelen met ouders over de dynamisch-affectieve evolutie van de leerlingen.

**Ontwikkeling** De ontwikkelingsdynamiek van de school binnen de socio-emotionele begeleiding is sterk. De klas- en schoolspecifieke jaarplannen getuigen van een ontwikkelingsgerichte aanpak om dit onderwijsproces kwalitatief uit te bouwen. De tussentijdse zelfevaluaties van het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school duiden eveneens op de ontwikkelingsgerichtheid van de school voor de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen.

Ook tijdens zorgoverlegmomenten, in individuele begeleidingsplannen, in interne communicatiemiddelen en uit het kind- en leerlingvolgsysteem blijkt de voortdurende zorg van de teamleden voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen als belangrijke voorwaarde om tot ontwikkeling en leren te komen.

## 4.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** De school heeft een duidelijke visie waarbij acht indicatoren dienen als leidraad om de vorderingen van de kinderen goed te kunnen evalueren. Ze inventariseerde haar evaluatiepraktijk aan de hand van deze criteria. Informatie uit het kind- en leerlingvolgsysteem wordt aangegrepen om verhoogde of uitgebreidere zorg te verstrekken. Indien nodig leidt dit tot het gebruik van sticordimaatregelen voor kinderen met specifieke noden.

De kleuterafdeling gaat voor haar evaluatiepraktijk doelgericht te werk. De leerkrachten gebruiken gestandaardiseerde tests, gerichte observaties en screenings om de voortgang en de ontwikkeling bij de kleuters in kaart te brengen.

Voor een beperkt aantal leerlingen voorziet de lagere afdeling in een aangepast curriculum. Voor de evaluatie van deze leerlingen zijn de afspraken vastgelegd in een individueel begeleidingsplan. Ouders worden uitvoerig geïnformeerd over de na te streven doelen, de werkhoudingen en de resultaten van deze leerlingen.

Voor anderstalige nieuwkomers voorziet de school eveneens in een aangepaste rapportering.

Meestal behalen alle leerlingen het getuigschrift basisonderwijs. De school beschikt over een procedure voor de toekenning maar de criteria die hierbij worden gehanteerd zijn nog weinig transparant. Een protocol voor zittenblijven vertoont daarentegen wel duidelijke richtlijnen.

**Ondersteuning** De zorgfiches in de kleuterafdeling voor onder meer denk-, taal- en schrijfontwikkeling bieden de nodige ondersteuning voor de groepsleerkrachten om doelgericht de vorderingen van de kleuters met specifieke noden te screenen en te evalueren.

Het digitaal observatie- en registratiesysteem in de kleuterafdeling draagt bij om de evolutie van de kleuters op de verschillende ontwikkelingsdomeinen gelijkgericht in kaart te brengen.

De leerkrachten streven ernaar om voor wiskunde en Nederlands de verschillende domeinen te evalueren met behulp van de leermiddelen uit de onderwijsleerpakketten. Voor muzische vorming gebruiken ze recent evaluatiefiches als steun voor de evaluatiepraktijk.

**Doeltreffendheid** De aandacht voor een meer outputgericht beleid is groeiende in de school. De lagere afdeling maakt efficiënt gebruik van de analyse van de resultaten uit externe toetsen en gestandaardiseerde tests. In de schoolpraktijk zijn er duidelijke sporen dat dit heeft geleid tot bijstellingen in het pedagogisch-didactisch handelen voor onder meer kloklezen, begrijpend lezen en spelling. Het is een uitdaging voor het team om deze werkwijze binnen de evaluatiepraktijk verder uit te bouwen voor andere onderwijsaspecten. De leerkrachten maken consequent gebruik van de instrumenten uit het onderwijsleerpakket van wiskunde en spelling om gericht foutenanalyses te maken.

**Ontwikkeling** Naast de traditionele evaluatievormen wijzen individuele initiatieven zoals het gebruik van puzzelkaarten, leeslogboek, boekenkaart en tafeldiploma's op de nodige ontwikkelingsgerichtheid binnen het team. Er is groeiende aandacht voor procesevaluatie en meer zelfevaluatie bij de leerlingen. Verscheidene leerkrachten passen de afspraak toe om bij het begin van de les de doelen te expliciteren en op het einde te reflecteren over het verloop van de activiteit.

Voor een doelgerichte rapportering staat de lagere afdeling nog aan het begin van haar ontwikkelingstraject. Het team heeft hierover nog niet grondig gereflecteerd. Voor onder meer Nederlands, wiskunde en muzische vorming rapporteren de leerkrachten over de diverse leerdomeinen. Voor wereldoriëntatie is dit niet het geval. De meeste leerkrachten noteren enige waarderende feedback over de behaalde resultaten; bij enkele leerkrachten ontbreekt dit.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

**Leiderschap,  
Visieontwikkeling,  
Besluitvorming en  
Kwaliteitszorg** In deze school is er sprake van een gedeeld leiderschap waarin de drie directeurs, de beleidsondersteuner, de werkgroepen, het kernteam en de zorgcoördinator in participeren.

De teamleden waarderen de empathie, de luisterbereidheid en de bereikbaarheid van hun directeurs. De leerkrachten ervaren een degelijke, collegiale en constructieve samenwerking tussen de directieleden.

De school profileert zich als een zorgzame school met veel aandacht voor de harmonische ontwikkeling van kinderen. Het team hecht veel belang aan de relationele vorming van de leerlingen.

De school beschikt over diverse visieteksten en afsprakenbundels in het schoolwerkplan die bijdragen tot een meer gelijkgerichte aanpak en een sterke gezamenlijke doelgerichtheid.

De school staat voor een functionele participatieve besluitvorming waarin de werkgroepen en de personeelsvergaderingen een sleutelrol spelen. De leerkrachten getuigen dat ze voldoende inspraak krijgen in de besluitvorming.

Alle leerkrachten voelen zich betrokken bij het schoolgebeuren en vormen een hecht team. Er is een sterke samenwerking tussen de teamleden van de parallelklassen.

Het team levert heel wat inspanningen om de interne (dagklapper, zorgklapper,...) en externe (nieuwsbrief, website, Facebook,...) communicatie te realiseren.

De zorgwerking vertoont een doordachte, gestructureerde aanpak met veel engagement en professionaliteit van de zorgteamleden.

De school verzamelt diverse gegevens om de kwaliteit te onderzoeken. Op basis van deze evaluatiegegevens voert het team verbeteracties uit. Voor een aantal aspecten (kloklezen, begrijpend lezen, spelling) heeft dit reeds geleid tot bijsturingen van het pedagogisch-didactisch handelen. De ontwikkelingsdynamiek in deze school valt op en er is een groeiende cultuur van zelfreflectie aanwezig. De sterktezwakteanalyse, de tevredenheidspeiling en de tussentijdse zelfevaluaties voor het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid zijn hiervan passende voorbeelden.

De meeste teamleden zijn veranderingsbereid en werken enthousiast mee aan de verdere uitbouw van de school. Het team beschikt over een goede mix van stimulerende en van meer volgende leden om vernieuwingen in de school te implementeren. Soms past het team het olievlekprincipe toe waarbij enkele leerkrachten eerst op beperkte schaal trachten veranderingsprocessen te implementeren in de school.

Een kritische kijk op de uitgevoerde acties is nodig om de positieve effecten van verbeteracties structureel en duurzaam te verankeren. Opvolging van de schoolafspraken tot op de klasvloer blijven hiervoor noodzakelijk. De individuele functioneringsgesprekken geven wel de nodige input voor het persoonlijk ontwikkelingsplan. Coaching, zowel van nieuwe als van meer ervaren leerkrachten, blijft een aandachtspunt.

De individuele deskundigheidsbevordering is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige leerkrachten nemen veel professionaliseringsinitiatieven, anderen maken weinig gebruik van het nascholingsaanbod.

**Talenbeleid** De school investeert in een groeiende visie op talenbeleid. Een meer formele visietekst bevindt zich nog in een ontwerpfase. Toch leven er binnen het team heel wat impliciete overtuigingen en waardevolle praktijken, die daarvoor een goede vertrekbasis vormen. Verschillende werkgroepen en vormingsinitiatieven ondersteunen een professionele teamaanpak. De school beschikt over instrumenten en afspraken om kinderen in hun taalontwikkeling te volgen en te ondersteunen. Ze gaat ook de effecten van haar inspanningen na en stuurt die geregeld bij.

**GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

**Deliberatie** Het inspectieteam stelt volgende inbreuken vast betreffende de overige regelgeving:

De formulering in het schoolreglement omtrent de minder scherpe maximumfactuur is onvoldoende concreet en niet transparant (decreet basisonderwijs - artikel 37 en M.O. betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs referentie BaO/2007/05).

Het ontbreekt in het schoolreglement aan een item waarin de wijze wordt beschreven waarop de school de leerlingenraad samenstelt (decreet basisonderwijs - artikel 37).

De school organiseert meer dan 29 lestijden onderwijs- en opvoedingsactiviteiten per week. Het inrichten van een 29° lestijd is niet overlegd of onderhandeld in het bevoegde lokaal comité (decreet basisonderwijs artikel 48).

Het inspectieteam stelt vast dat er voldoende beleidsvoerend vermogen in de school aanwezig is om deze tekorten te delibereren zodat de onderwijsinspectie geen vervolgccontrole voorziet.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **6.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- de uitgewerkte leerlijnen voor de relationele vorming en voor een aantal onderwijskundige aspecten van Nederlands en wiskunde.
- de gestructureerde, verrijkende en stimulerende leeromgevingen in kleuter- en lagere afdeling waardoor kinderen ruime kansen krijgen tot actief en zelfsturend leren.
- het ondersteunende materialenaanbod in beide afdelingen.
- de groeiende aandacht voor de curriculumdifferentiatie voor leerlingen met specifieke noden.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- de doelgerichte evaluatiepraktijk bij de onderzochte leergebieden in beide niveaus.
- de doelgerichtheid en efficiëntie van de socio-emotionele begeleiding.
- de sterk gestructureerde zorgwerking.
- het doelgericht observeren en registreren van de ontwikkelingsaspecten bij de kleuters.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- het gedeeld leiderschap.
- de functionele participatieve besluitvorming en de betrokkenheid van de teamleden.
- de strategische aanpak om vernieuwingen en veranderingen via het olievlekprincipe te implementeren.
- de vernieuwingsbereidheid van de meeste leerkrachten.
- de kritische zelfreflectie ten opzichte van de school- en klaspraktijk bij de meeste leerkrachten.
- de gezamenlijke doelgerichtheid en de ondersteunende schoolorganisatie.
- de sterke professionele ondersteuning door het enthousiast zorgteam.

### **6.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- in de kleuterafdeling de verticale samenhang en de graduele opbouw voor Nederlands en wereldoriëntatie verfijnen.
- in beide afdelingen kritischer te werk gaan bij de selectie van de leer(plan)doelen.
- in de kleuterafdeling duidelijke afspraken maken over thematische leerinhouden, streefwoordenschat en inhouden van leeruitstappen.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- de rapporteringspraktijk in de lagere afdeling.
- tijdens de zorgoverlegmomenten concrete zorgvragen formuleren die leiden tot duidelijke acties binnen de preventieve basiszorg en de verhoogde zorgwerking.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- gericht opvolgen van afspraken tot op de klasvloer.
- coaching van zowel nieuwe als ervaren leerkrachten.

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de regelgeving**

- in het schoolreglement de verplichte bepalingen correct opnemen met betrekking tot het oprichten van een leerlingenraad.
- in het schoolreglement op een duidelijke en transparante manier communiceren over de minder scherpe maximumfactuur.
- de regelgeving in verband met de organisatie van de onderwijstijd correct toepassen.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

## 8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur                             |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                                                   |                                                                |
| <b>Guy DE ROOVER</b><br>de inspecteur-verslaggever                | <b>JAN LUYTEN - LUDWIG PISSENS - BART HIEL</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                                                |